

УДК 37.013.3

DOI <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2020.7.238047>

ORCID 0000-0001-7424-0742

ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

*Руслан Жалій*старший викладач кафедри фізичного виховання Полтавського національного технічного
університету імені Юрія Кондратюка.

У статті висвітлено особливості застосування здоров'язбережувальних інноваційних технологій в освітньому процесі підготовки майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії. Розкрито основні терміни: «академічна свобода», «інноваційна форма», «освітня діяльність», «інноваційна діяльність», «навчальні заняття», «види навчальних занять» та особливості підготовки здобувачів вищої освіти технічних спеціальностей, для яких важливим є опанування гуманітарних дисциплін, формування мовленнєвих компетентностей, вивчення основ риторики під час освітньої діяльності. На прикладі навчальних занять із фізичного виховання продемонстровано широкий спектр інноваційних форм роботи, використання яких сприяє активізації пізнавальної діяльності студентів, є важливим чинником у процесі формування валеологічної компетентності молодих людей, пріоритетним фактором демонстрації моди на здоровий спосіб життя, рухову активність, дозвілєво-рекреаційну діяльність, захоплення аматорським чи професійним спортом тощо.

Під час підготовки статті використано методи аналізу правових норм (у руслі узагальнення й систематизації норм чинного освітнього законодавства) та результати педагогічного експерименту, який проходив на базі Полтавського національного технічного університету імені Ю. Кондратюка.

Розглянуто окремі форми та види діяльності здобувачів вищої освіти, спрямовані на набуття вмінь і навичок щодо застосування здоров'язбережувальних інноваційних технологій у подальшій професійній діяльності. З'ясовано важливість виконання не лише фізичних вправ, популяризації рухової активності, а й наявності ґрунтовної внутрішньої мотивації (яка формується під час занять) у майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії в освітньому процесі, що сприятиме формуванню високого рівня готовності до застосування описаних технологій у подальшій професійній діяльності.

Перспективними напрямками наукових пошуків визначено: обґрунтування структурно-логічної схеми вивчення гуманітарних дисциплін в умовах технічного закладу вищої освіти із розглядом ключових компетентностей фахівця на кожному з етапів цього вивчення; розкриття методичних особливостей інноваційних форм роботи, які доцільно використовувати в освітній діяльності: «бієнале», «консалтинг», «фреш» тощо; вивчення специфіки теоретико-методичних вимог до викладання фізичного виховання для здобувачів вищої освіти технічних спеціальностей в умовах сучасних процесів реформування системи освіти

Ключові слова: професійна підготовка, майбутні фахівці з комп'ютерної інженерії, здоров'язбережувальні інноваційні технології, готовність майбутніх фахівців.

Постановка проблеми. Якість підготовки майбутніх фахівців є сьогодні пріоритетним напрямом педагогічних досліджень. Особливо це стосується підготовки майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії, яких у професійному плані не завжди орієнтують на оздоровчу діяльність та культуру здоров'язбереження, тому постає нагальна потреба формування готовності майбутніх фахівців до набуття здоров'язбережувальної компетентності в умовах технічного закладу вищої освіти. Такий напрям вважається пріоритетним в освітній діяльності, оскільки здоров'язбережувальна

компетентність майбутніх інженерів має свої особливості, адже фахівці в ІТ-сфері тривалий час працюють за моніторами ПК, здійснюють програмне забезпечення технічних процесів на підприємствах, установах, в організаціях, а тому велике навантаження отримують на зір, опорно-руховий апарат, центральну нервову систему, репродуктивне здоров'я. Формувати їхню готовність щодо дбайливого ставлення до свого здоров'я та культуру здоров'язбереження в контексті компетентнісного підходу є пріоритетом освітньої діяльності в умовах технічного закладу вищої освіти; це сприятиме відповідальному ставленню здобувача до свого здоров'я та здоров'я інших як до визначальної людської цінності. У зазначеному контексті саме в умовах професійної підготовки в технічному університеті можливе створення теоретичних та методичних основ ефективного формування здоров'язбережувальної компетентності здобувачів вищої освіти з комп'ютерної інженерії, які в подальшій професійній діяльності будуть зорієнтовані на неперервне здоров'язбереження.

Аналіз джерел і публікацій. Основу дослідження становлять норми чинного освітнього законодавства, викладені в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту» (Про освіту, 2017; Про вищу освіту, 2014), а також положення низки наукових робіт. Л. Ампілогова розкриває особливості проведення майстер-класів як форми поширення інноваційних педагогічних ідей (Ампілогова, & Зибіна, 2012); у дисертаційній роботі О. Бондаренко висвітлені особливості умови формування валеологічної компетентності студентів педагогічних університетів у процесі професійної підготовки (Бондаренко, 2008); В. Бутова обґрунтовує думку, про те що розвиток обдарованої особистості може здійснюватися засобами інноваційних технологій (Бутова, 2017); у розвідці Н. Власенко проаналізовані методики застосування інноваційних технологій на уроках фізичної культури (Власенко, 2014). Увагу І. Волощук привертають інноваційні технології у процесі керівництва науково-дослідницькою діяльністю студентів (Волощук, 2016); використання інноваційних технологій у навчально-виховному процесі стало предметом дослідження Л. Габенко (Габенко, 2015); про «айстопінг» як форму інноваційної діяльності викладача та студента йдеться в публікації Т. Жалій (Жалій, 2018). Низку колективних публікацій присвячено використанню інноваційних технологій на уроках та в позакласній діяльності в сучасному спорті (Інноваційні технології на уроках, 2017; Кашуба, 2016); В. Мокляк досліджував упровадження інноваційних технологій в освітній процес вищого навчального закладу (Мокляк, 2013); Ю. Морозом виокремлено основні етапи становлення педагогічної думки з оздоровлення учнівської молоді та реалізацію принципу оздоровчої спрямованості фізичного виховання; Н. Москаленко – науково-теоретичні основи інноваційних технологій у фізичному вихованні (Москаленко, 2015). На прикладі вільної боротьби В. Яременко аналізує сучасні інноваційні технології підвищення ефективності процесу формування технічних дій у вільній боротьбі (Яременко, 2015); низку проблем здоров'язбереження порушено в дослідженнях Г. Щекатунової, В. Ястребової (Щекатунова, 2010; Щекатунова, 2009; Яременко, 2015; Ястребова, 2016; Ястребова, 2009) та ін.

Метою статті є висвітлення особливостей застосування здоров'язбережувальних інноваційних технологій в освітньому процесі підготовки майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії. Розкрито основні терміни, зокрема: «академічна свобода», «інноваційна форма», «освітня діяльність», «інноваційна діяльність», «навчальні заняття», «види навчальних занять»; охарактеризовано особливості підготовки здобувачів вищої освіти технічних спеціальностей, для яких важливим є опанування змісту гуманітарних дисциплін; на прикладі навчальних занять із фізичного виховання продемонстровано спектр інноваційних форм роботи, використання яких сприяє активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.

Під час підготовки статті використано методи аналізу правових норм (в руслі узагальнення й систематизації норм чинного освітнього законодавства), результати

педагогічного експерименту, який проходив на базі Полтавського національного технічного університету імені Ю. Кондратюка.

Виклад основного матеріалу. Закон України «Про вищу освіту» чітко визначає, що освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб (Про вищу освіту, 2014), тому застосування здоров'язбережувальних інноваційних технологій в освітньому процесі підготовки майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії здійснюється згідно з нормами чинного законодавства.

Загальноприйнятим синонімом терміну «інновація» є нововведення; альтернативні його визначення: інновація (із пізньолатинської *innovatio* – оновлення, новизна, зміна) – це цілеспрямовані зміни, які вносять у середовище впровадження нові стабільні елементи, що викликають перехід системи з одного стану до іншого. Сьогодні є низка альтернативних тлумачень термінів «інновація», «інноваційна діяльність», «інноваційні» форми, методи, прийоми, технології, методики. Окрема напрям – педагогічна інноватика – своїми завданнями має вивчення відповідних процесів в освіті й досліджує створення нового в системі освіти та педагогічній науці; сприйняття нового соціально-педагогічним співтовариством; застосування педагогічних новацій, а також надає систему рекомендацій для теоретиків і практиків щодо пізнання інноваційних освітніх процесів та управління ними.

Відповідно до чинного освітнього законодавства результатами навчання є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів (Про вищу освіту, 2014). У контексті освітньої діяльності, складовими якої є навчальна, наукова, інноваційна, ми визначаємо інноваційну форму як таку організацію змісту освітньої діяльності, що найбільш ефективно сприяє засвоєнню результатів навчання.

Сучасні дослідники розрізняють інноваційні форми проведення навчальних занять та інноваційні форми активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. До таких належать: ґрунтовна мотивація до вивчення дисципліни загалом та конкретної теми зокрема; апелювання до вже набутого соціального досвіду молодих осіб; використання рейтингової системи з бонусами й заохоченнями (покараннями); використання анаграм, рівнянь, чайнвордів, кросвордів, дидактичних ігор; застосування інтерактивних методик; проведення заходів з урахуванням міжнародних, європейських, вітчизняних пам'ятних дат і святкових подій; персоніфікація й театралізація в ході навчальних занять та позааудиторних заходів із дисципліни тощо. (Жалій, 2017, с. 80).

Освітнє законодавство визначає, що професійна підготовка у закладах вищої освіти здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи; видами навчальних занять є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Тому використання інноваційних форм роботи зі здобувачами вищої освіти переважно відбувається на лекційних, практичних, лабораторних заняттях (Про освіту, 2017; Про вищу освіту, 2014). Оскільки навчальна дисципліна «Фізичне виховання» має практичне спрямування, для її опанування в навчальних планах технічних спеціальностей передбачені практичні заняття, у ході проведення яких застосовують форми групової роботи, інтерактивні вправи, заздалегідь підготовлені імітаційні та рольові ігри тощо.

Це видається надзвичайно важливим в руслі реалізації принципу академічної свободи як самостійності й незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється відповідно вимог свободи творчості, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом (Про вищу освіту, 2014), тому забезпечення академічної свободи викладачів та

здобувачів освіти уможлиблюється завдяки автономії закладу вищої освіти в розумінні його самостійності, незалежності й відповідальності в прийнятті рішень стосовно організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених законодавством (Про вищу освіту, 2014).

На наш погляд, найбільш узагальненим підходом до класифікації інноваційних форм навчальних занять може стати їхній поділ на матеріальні й процесуальні (за критерієм змісту інновацій, залежно від предмету їхнього спрямування): для групи матеріальних інновацій навчальних занять характерним буде посутнє нововведення щодо зовнішнього прояву («айстопінг», «сторітелінг», «десант», «бульвар», «воркшоп», «букроссинг» та ін.); група процесуальних інноваційних форм буде спрямованою на їхнє впровадження в освітню діяльність за допомогою конкретних методів, методик, прийомів реалізації.

Пропонуємо методика проведення окремих інноваційних форм навчальних занять, які ми використовуємо в своїй практичній діяльності. Термін «здоров'язберігальний сторітелінг» нами введено до наукового обігу для позначення форми валеологічного заходу, спрямованої на популяризацію здорового способу життя та культури здоров'язбереження в студентському середовищі. Слово «сторітелінг» англійського походження (storytelling – розповідання історій) і використовується для повідомлення цікавих ситуацій, історій, випадків із життя, тому під час проведення «здоров'язберігального сторітелінгу» важливо здійснити добірку таких фактів, які б демонстрували успіхи конкретної людини в спорті чи здоров'язбереженні (Жалій, 2018, с. 178). У формі сторітелінгу здобувачі вищої освіти можуть підготувати й презентувати історії про відомих українських спортсменів, олімпійців, параолімпійців: «Хочемо розповісти про одну з найвидатніших спортсменок України Яну Клочкову. Вона почала займатися плаванням з шести років; ще з дитинства Яна показувала видатні результати. За свою спортивну кар'єру їй вдалося встановити 50 рекордів України та двічі представляти нашу країну на Олімпійських іграх. Вперше Яна виграла дві золоті та одну срібну медаль у 2000 році у Сіднеї; вдруге спортсменка завоювала дві золоті медалі у 2004 році в Афінах. У Сіднеї вона встановила світовий рекорд на дистанції 400 метрів та рекорд Європи на дистанції 200 метрів комплексним плаванням. За видатний таланти пресі її почали називати «золотою рибкою». На жаль, спортивна кар'єра не триває довго. У 2008 році Яна покинула великий спорт, проте її досягнення назавжди залишаться в історії» (Жалій, 2018, с. 190).

Методика проведення навчальних чи позааудиторних занять у формі сторітелінгів передбачає підготовку викладача та його модерування під час заходу та обговорення здобувачами вищої освіти заздалегідь підготовлених історій. Така форма може використовуватися як результат самостійної роботи здобувачів та оцінюватися відповідно до встановлених у закладі вищої освіти нормативів. При обговоренні можливе використання таких прийомів як «SWOT-аналіз», «Метаплан», «ПРЕС», методу дилем, кейс-технологій тощо (Жалій Т. 2017, с. 88). Головною метою є не лише дискусія, яка може мати місце й буде загостреною при повідомленні резонансних життєвих історій, а й висловлення власної думки, її аргументація, апелювання до соціального досвіду, розуміння тієї ситуації, в яку людина потрапила, її співпереживання.

Бажаною при застосуванні цієї технології є добірка якісних тем для опрацювання та обговорення історій; пропонуємо здобувачам розповіді про чемпіона Параолімпіади в Лондоні та бронзового призера Параолімпіади в Ріо-де-Жанейро Руслана Катишева, котрий має лише 1/100 % зору, однак це не заважає йому жити повноцінним життям, здобувати нагороди, виховувати двох дітей, історію доягнень плавця Антона Коля, котрий із діагнозом ДЦП й артрогрипозом став дворазовим бронзовим призером Параолімпіади в Ріо-де-Жанейро з плавання на спині і продовжує пудготовку до наступних змагань; хвора на церебральний параліч Єлизавета Мерешко, дебютантка Паралімпійських ігор, виборола в Ріо одразу 4 золотих і бронзову медаль (отримала другий результат серед усіх жінок-учасниць Паралімпіади); Лідія Соловійова (з діагнозом нанізм) стала кращою в

пауерліфтингу, Ольга Свідерська (діагноз ДЦП) отримала нагороди з плавання. Використання такої інформації під час проведення сторітелінгів стане матеріалом для роздумів про цінність життя, необхідність самовдосконалення, формування життєвих ідеалів та здорового способу життя й рухової активності, мотивуватиме майбутніх фахівців на постійну рухову активність.

До наукового обігу введено термін «правовий айстопінг», щодо якого як ідентичний український відповідник використовується термін «правова зверниуважка»; під цим терміном Т. Жалій пропонує розуміти форму проведення заходу, яка використовується під час вивчення здобувачами освіти гуманітарних дисциплін у закладі вищої освіти і походить від англійських слів eye stopper (дослівно – «той, що зупиняє очі»). Першою умовою проведення «айстопінгу» є вибір айстопера, тобто того, що буде привертати увагу; айстоперами можуть бути колір, знаки, символи, фрази, які відображають ключові положення, ідеї, концепції, думки, яка пропагується, вивчається, досліджується під час проведення заходу. Вибір айстопера залежатиме від тематики айстопінгів (Жалій Т. 2017, с. 79). Таку іноваційні форму пропонуємо використовувати і під час опанування дисципліни «Фізичне виховання» майбутніми фахівцями з комп'ютерної інженерії, оскільки обов'язковими умовами проведення «айстопінгу» є чітка відповідність теми і всіх прийомів, які використовуються, обраній формі (систематичне звернення уваги на обраний айстопер, логічний зв'язок матеріалу, який використовують, із обраним айстопером). Наприклад, під час проведення айстопінгу «Олімпійські цінності – понад усе» передбачено використання як айстопера знаку Міжнародного олімпійського комітету у вигляді олімпійських кілець; у ході заняття відбувається його візуалізація на екрані мультимедійного пристрою, наочно на дошці, вправою «зобразимо символ» студенти відтворюють його на папері; розгляд історії формування такого символу, його значення під час проведення спортивних змагань сучасності мотивує до вивчення й усвідомлення здоров'язбережувальних аспектів.

Іноваційною формою проведення навчального заняття є «PR-акція». Завданням чкої є популяризація ідей, досягнень, будь-якого явища, процесу з якоюсь конкретною метою; організація таких «PR-акцій», «PR-приймів» має на меті поширення інформації про заклад вищої освіти, факультет, кафедру, спеціальність тощо. Так, вивчення модулю «Спортивні ігри» в технічному університеті (з досвіду роботи кафедри фізичного виховання, спорту і здоров'я людини) розпочинається з теоретичних засад; доцільно розглянути види змагань зі спортивних ігор, які проводяться на рівні області, країни, Європи, світу та особливості проведення олімпійських, паролімпійських, дефлімпійських ігор. Особливої уваги заслуговують досягнення українських команд на змаганнях різних рівнів; команд, які мають досягнення й функціонують у області, місті; здобутки полтавських команд, тренерів, спортсменів. Безумовним стимулом для здобувачів вищої освіти є популяризація команд Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», спортсмени якого мають досягнення в різних видах спорту – настільному тенісі, пауерліфтинзі, легкій атлетиці. Використовуючи різні засоби навчання та різноманітні прийоми («спіч», «брифінг», «медіа»), демонструються потужні здобутки спортивних університетських команд.

Висновки. Отже, особливостями застосування здоров'язбережувальних іноваційних технологій в освітньому процесі підготовки майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії є використання різноманітних форм та видів діяльності здобувачів вищої освіти, спрямованих на набуття вмінь і навичок щодо застосування таких і подібних технологій і у подальшій професійній діяльності та для формування ґрунтовної мотивації щодо постійної діяльності в контексті здоров'язбереження.

Перспективними напрямками подальших наукових пошуків визначено:

- обґрунтування структурно-логічної схеми вивчення гуманітарних дисциплін в умовах технічного закладу вищої освіти із розглядом ключових компетентностей майбутнього фахівця на кожному з етапів професійної підготовки;
- розкриття методичних особливостей іноваційних форм роботи, які доцільно використовувати в освітній діяльності: «біенале», «консалтинг», «фреш» тощо;

- вивчення специфіки теоретико-методичних вимог до викладання гуманітарних дисциплін для здобувачів вищої освіти технічних спеціальностей в умовах сучасних процесів реформування системи освіти;
- подальший розгляд, апробація та введення в науковий обіг інноваційних форм роботи для формування здоров'язберезувальної компетентності здобувачів вищої освіти інженерних спеціальностей;
- проведення педагогічного експерименту з ефективності використання інноваційних форм роботи, інтерактивних методик, тренінгових прийомів професійної підготовки в умовах сучасного технічного закладу вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА

- Алексієнко, С. (2010). Інноваційна школа у просторі наукового знання. *Школа*, 11, 5-15.
- Ампілогова, Л. П., & Зибіна, В. В. (2012). Майстер-клас як форма поширення інноваційних педагогічних ідей. *Управління школою*, 16-18, 88-94.
- Бондаренко, О. М. (2008). *Формування валеологічної компетентності студентів педагогічних університетів у процесі професійної підготовки*. (Дис. канд. пед. наук). Взято з <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/344325.html>
- Бурова, В. (2017). Розвиток обдарованої особистості засобами інноваційних технологій. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*, 3, 14-16.
- Власенко, Н. В. (2014, Квітень). Інноваційні технології на уроках фізичної культури. *Фізична культура в загальноосвітніх школах: проблеми та перспективи* : Матеріали регіон. наук.-метод. семінару (с. 12-18). Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка.
- Волощук, І. (2016). Використання інноваційних технологій у керуванні науково-дослідницькою діяльністю студентів. *Витоки педагогічної майстерності*, 17, 40-46.
- Габенко, Л. (2015). Використання інноваційних технологій у навчально-виховному процесі. *Психолог*, 17-18, 43-47.
- Жалій, Р. В. (2018). «Здоров'язберігаючий сторітелінг»: поняття, методика застосування в процесі формування валеологічної компетентності. В Л. М. Рибалко (Ред.), *Гуманітарний вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка* (Вип. II, с. 189-198). Полтава: ПолтНТУ імені Ю. Кондратюка.
- Жалій, Т. В. (2017). «Правовий айстопінг»: методика використання в процесі вивчення гуманітарних дисциплін. В Л. М. Рибалко (Ред.), *Гуманітарний вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка* (Вип. II, с. 78-87). Полтава: ПолтНТУ імені Ю. Кондратюка.
- Інноваційні технології на уроках та в позакласній діяльності. (2017). *Біологія*, 1-2, 2-32.
- Кашуба, В. (2016). Инновационные технологии в современном спорте. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 1, 46-57.
- Мокляк, В. (2013). Упровадження інноваційних технологій в освітній процес вищого навчального закладу. *Дидаскал. Упровадження інновацій як чинник єдності педагогічної теорії та освітньої практики*, 13, 181-183.
- Москаленко, Н. (2015). Науково-теоретичні основи інноваційних технологій у фізичному вихованні. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 2, 124-128.
- Про вищу освіту. № 1556-VII. (2014). Взято з <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
- Про освіту. № 2145-VIII. (2017). Взято з <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- Штефан, Л. (2009). Проблема класифікації педагогічних інновацій. *Новий колегіум*, 6, 48-55.
- Щекатунова, Г. (2010). Впровадження педагогічних інновацій як механізм ефективного розвитку загальноосвітнього навчального закладу. *Рідна школа*, 6, 23-26.
- Щекатунова, Г. (2009). Моніторинг педагогічних нововведень. *Рідна школа*, 4, 14-17.
- Яременко, В. (2015). Сучасні іноваційні технології підвищення ефективності процесу формування технічних дій у вільній боротьбі. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 3, 172-174.

- Ястребова, В. (2016). Методологічні засади інноваційної моделі закладу освіти XXI століття. *Рідна школа*, 2-3, 26-31.
- Ястребова, В. (2009). Науково-методичне забезпечення інноваційних процесів у післядипломній педагогічній освіті. *Імідж сучасного педагога*, 8-9, 55-57.

REFERENCE

- Aleksiienko, S. (2010). Innovatsiina shkola u prostori naukovooho znannia [Innovative school in the space of scientific knowledge]. *Shkola [School]*, 11, 5-15 [in Ukrainian].
- Ampilohova, L. P., & Zybina, V. V. (2012). Maister-klas yak forma poshyrennia innovatsiinykh pedahohichnykh idei [Master class as a form of dissemination of innovative pedagogical ideas]. *Upravlinnia shkoloiu [School management]*, 16-18, 88-94 [in Ukrainian].
- Bondarenko, O. M. (2008). *Formuvannia valeolohichnoi kompetentnosti studentiv pedahohichnykh universytetiv u protsesi profesiinoi pidhotovky [Formation of valeological competence of students of pedagogical universities in the process of professional training]*. (PhD diss). Retrieved from <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/344325.html> [in Ukrainian].
- Burova, V. (2017). Rozvytok obdarovanoi osobystosti zasobamy innovatsiinykh tekhnolohii [Development of a gifted personality by means of innovative technologies]. *Osvita ta rozvytok obdarovanoi osobystosti [Education and development of a gifted personality]*, 3, 14-16 [in Ukrainian].
- Habenko, L. (2015). Vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii u navchalno-vykhovnomu protsesi [The use of innovative technologies in the educational process]. *Psykholog [Psychologist]*, 17-18, 43-47 [in Ukrainian].
- Innovatsiini tekhnolohii na urokakh ta v pozaklasnii diialnosti [Innovative technologies in lessons and extracurricular activities]. (2017). *Bioloheia [Biology]*, 1-2, 2-32 [in Ukrainian].
- Kashuba, V. (2016). Innovatsionnye tekhnologii v sovremennom sporte [Innovative technologies in modern sports]. *Sportivnii visnik Pridniprova'ia [Sports Bulletin of the Dnieper]*, 1, 46-57 [in Ukrainian].
- Mokliak, V. (2013). Uprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii v osvittinii protses vyshchoho navchalnoho zakladu [Introduction of innovative technologies in the educational process of higher education. Didascal. Introduction of innovations as a factor of unity of pedagogical theory and educational practice]. *Dydaskal. Uprovadzhennia innovatsii yak chynnyk yednosti pedahohichnoi teorii ta osvittnoi praktyky [Didascal. Introduction of innovations as a factor of unity of pedagogical theory and educational practice]*, 13, 181-183 [in Ukrainian].
- Moskalenko, N. (2015). Naukovo-teoretychni osnovy innovatsiinykh tekhnolohii u fizychnomu vykhovanni [Scientific and theoretical foundations of innovative technologies in physical education]. *Sports Bulletin of the Dnieper*, 2, 124-128 [in Ukrainian].
- Pro osvitu [About education]. № 2145-VIII. (2017). Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> [in Ukrainian].
- Pro vyshchu osvitu [About higher education]. № 1556-VII. (2014). Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> [in Ukrainian].
- Shchekatunova, H. (2009). Monitorynh pedahohichnykh novovveden [Monitoring of pedagogical innovations]. *Ridna shkola [Native school]*, 4, 14-17 [in Ukrainian].
- Shchekatunova, H. (2010). Vprovadzhennia pedahohichnykh innovatsii yak mekhanizm efektyvnoho rozvytku zahalnoosvitnoho navchalnoho zakladu [Introduction of pedagogical innovations as a mechanism of effective development of a general educational institution]. *Ridna shkola [Native School]*, 6, 23-26 [in Ukrainian].
- Shtefan, L. (2009). Problema klasyfikatsii pedahohichnykh innovatsii [The problem of classification of pedagogical innovations]. *New Collegium*, 6, 48-55 [in Ukrainian].
- Vlasenko, N. V. (2014, April). Innovatsiini tekhnolohii na urokakh fizychnoi kultury [Innovative technologies in physical education lessons]. In *Fizychna kultura v zahalnoosvitnikh shkolakh: problemy ta perspektyvy [In Physical culture in secondary schools: problems*

- and prospects*]: *Proceedings of the Scientific Seminar* (pp. 12-18). Poltava: PNPV imeni V.H. Korolenka [in Ukrainian].
- Voloshchuk, I. (2016). Vykorystannia innovatsiinykh tekhnolohii u keruvanni naukovo-doslidnytskoiu diialnistiu studentiv [The use of innovative technologies in the management of research activities of students]. *The Sources of Pedagogical Skills*, 17, 40-46 [in Ukrainian].
- Yaremenko, V. (2015). Suchasni inovatsiini tekhnolohii pidvyschennia efektyvnosti protsesu formuvannia tekhnichnykh dii u vilnii borotbi [Modern innovative technologies to increase the efficiency of the process of formation of technical actions in freestyle wrestling]. *Sports Bulletin of the Dnieper*, 3, 172-174 [in Ukrainian].
- Yastrebova, V. (2009). Naukovo-metodychne zabezpechennia innovatsiinykh protsesiv u pislidyplomnii pedahohichnii osviti [Scientific and methodological support of innovation processes in postgraduate pedagogical education. The image of a modern teacher]. *Image of the Modern Pedagogue*, 8-9, 55-57 [in Ukrainian].
- Yastrebova, V. (2016). Metodolohichni zasady innovatsiinoi modeli zakladu osvity XXI stolittia [Methodological bases of the innovative model of an educational institution of the XXI century]. *Ridna shkola [Native school]*, 2-3, 26-31 [in Ukrainian].
- Zhalii, R. V. (2018). «Zdorov'iazberihaiuchy storitelinh»: poniattia, metodyka zastosuvannia v protsesi formuvannia valeolohichnoi kompetentnosti ["Healthy storytelling": concept, method of application in the process of formation of valeological competence]. In L. M. Rybalko (Ed.), *Humanitarnyi visnyk Poltavskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu imeni Yurii Kondratiuka [In LM Rybalko (Ed.), Humanitarian Bulletin of Poltava National Technical University named after Yuri Kondratyuk]* (Vol. II, pp. 189-198). Poltava: PoltNTU imeni Yu. Kondratiuka [in Ukrainian].
- Zhalii, T. V. (2017). «Pravovyi aistopininh»: metodyka vykorystannia v protsesi vyvchennia humanitarnykh dystsyplin ["Legal istoping": methods of use in the study of humanities]. In L. M. Rybalko (Ed.), *Humanitarnyi visnyk Poltavskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu imeni Yurii Kondratiuka [In LM Rybalko (Ed.), Humanitarian Bulletin of Poltava National Technical University named after Yuri Kondratyuk]* (Vol. II, pp. 78-87). Poltava: PoltNTU imeni Yu. Kondratiuka [in Ukrainian].

USAGE OF HEALTH-SAVING INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF FUTURE SPECIALIST IN COMPUTER ENGINEERING TRAINING

Ruslan Zhaliy,

senior Lecturer, of the Department of Physical Education of
Poltava Yuri Kondratyuk National Technical University.

The article highlights the features of the health-saving innovative technologies used in the educational process of future specialists in computer engineering training. The basic categories 'academic freedom,' 'innovative form,' 'educational activity,' 'innovative activity,' 'educational classes,' 'types of educational classes' are revealed. The research reveals the peculiarities of the training of higher education graduates of technical specialties, for whom it is essential to master the humanities, the formation of speech competencies, and the study of the basics of rhetoric during educational activities. The example of physical education classes demonstrates a wide range of innovative forms of work, the use of which promotes students' cognitive activity; it is an essential factor in the formation of young people's valeological competence and is a priority factor in demonstrating fashion for a healthy lifestyle, physical activity, leisure and recreation, amateur or professional sports, etc.

During the preparation of the article methods of analysis of legal norms (in line with the generalization and systematization of current educational legislation), the results of a pedagogical experiment, which took place at Poltava Yuri Kondratyuk National Technical University.

Some forms and types of students' activities aimed at acquiring skills and abilities to use health-saving innovative technologies in further professional activities are considered.

The importance of not only physical exercises, popularization of motor activity, but also the presence of thorough internal motivation (which is formed during classes) in future computer engineers in the educational process, which will contribute to the formation of a high level of readiness to use the described technologies, and in further professional activity.

The promising areas of further research are substantiation of the structural and logical scheme of studying the humanities in a technical institution of higher education with consideration of key competencies of the specialist at each stage of study; disclosure of methodical features of innovative forms of work, which should be used in educational activities: 'biennial,' 'consulting,' 'fresh,' etc .; study of the specifics of theoretical and methodological requirements for teaching physical education for graduates of technical specialties in the modern processes of reforming the education system.

Keywords: *professional training, future specialists in computer engineering, health-saving innovative technologies, future specialists' readiness.*

Надійшла до редакції 22.04.2020 р.